

Kansliavdelningen

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

Handläggare: Lisbeth Westerlund
Tfn: 08-508 25 016

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2005-09-02

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN
2005-09-20
DNR 106-486/2005

Till
Socialtjänstnämnden

Policy för hantering av våld, hot och andra olagliga angrepp på förtroendevalda i Stockholms stad

Remiss av motion (2005:49) från Ewa Samuelsson (kd) och Fredrik Wallén (kd)
(1 bilaga)

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Dag Helin

Eddie Friberg

Sammanfattning

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning att hot och våld mot förtroendevalda är helt oacceptabelt. Ingen borde vid fullgörande av ett politiskt förtroendeuppdrag behöva känna rädsla för egen eller anhörigas del. Då hot och våld allt oftare riktas mot politiker är det viktigt att öka förtroendevaldas kunskaper om hur hot- och våldssituationer uppstår och hur man kan hantera dessa. Förvaltningen tillstyrker motionärernas förslag om en gemensam policy för förtroendevalda för hur hot och våld ska hanteras samt att stadens nämnder och att styrelser ska erbjuda utbildning om dessa frågor till förtroendevalda.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialtjänstnämnden för yttrande överlämnat motion (2005:49) från Ewa Samuelsson (kd) och Fredrik Wallén (kd) om policy för hantering av våld, hot och andra olagliga angrepp på förtroendevalda i Stockholms stad. Remisstiden går ut den 21 oktober 2005.

Ärendet har även remitterats till stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta, Maria Gamla stan och Älvsjö samt stadsledningskontoret.

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom kansliavdelningen.

Motionen i sammanfattning

Under 2004 presenterade Svenska kommunförbundet och Landstingsförbundet rapporten ”Ett hot mot demokratin”. I rapporten tecknades en mörk bild av situationen avseende utsattheten för hot och våld för Sveriges förtroendevalda.

Ansvar för att hjälpa och stötta förtroendevalda i att hantera hot och andra angrepp ligger rimligen ute i de enskilda kommunerna och landstingen. Stockholm har där, i egenskap av både huvudstad och landets största kommun, ett viktigt ansvar att föregå med gott exempel.

Kommunfullmäktige föreslås att ge kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige med ett förslag på en för stadens nämnder och styrelser gemensam policy för hur våld, hot och andra olagliga angrepp på förtroendevalda ska hanteras.

Kommunfullmäktige föreslås uppmana nämnder och styrelser att ta med hantering av våld, hot och andra olagliga angrepp vid utbildningar för sina respektive förtroendevalda ledamöter.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning att hot och våld mot förtroendevalda är helt oacceptabelt. Ingen borde vid fullgörande av ett politiskt förtroendeuppdrag behöva känna rädsla för egen eller anhörigas del. Då hot och våld allt oftare riktas mot politiker är det viktigt att öka förtroendevaldas kunskaper om hur hot- och våldssituationer uppstår och hur man kan hantera dessa. Förvaltningen tillstyrker motionärernas förslag om en gemensam policy för förtroendevalda för hur hot och våld ska hanteras samt att stadens nämnder och att styrelser ska erbjuda utbildning om dessa frågor till förtroendevalda.

Förvaltningen anser vidare att en säkerhetspolicy för förtroendevalda förutom utbildning, även bör ta upp frågor om skalskydd, arbetslokalens utformning och olika personliga säkerhetsarrangemang.

Hot och våld har alltid funnits mellan människor i alla samhällen. Inom socialtjänsten har anställda alltid varit nödsakade att hantera hot- och våldssituationer. Inställningen till hur detta ska göras har växlat över tid. Idag anser man det

självkligt att ingen ska behöva utstå rädsla för hot och våld på sin arbetsplats. Detsamma gäller självfallet förtroendeorganisationen.

Förutsättningen för att kunna minska förekomsten av hot och våld är att förstå dess funktion för såväl oss själva som för andra. I vårt civiliserade samhälle har endast företrädare för samhället rätt att i vissa, väl preciserade situationer utöva hot och våld. Den enskilde medborgaren saknar denna rätt. Men som biologisk varelse har människan alltid varit beroende av hot och våld för sin överlevnad. Hot- och våldsfunktionen finns som en del av vårt genetiska arv.

Det är en allmän uppfattning att hot och våld i samhället ökar och det riktas många gånger mot samhällsfunktionärer. Den centrala frågan är hur man ska kunna förebygga att hot och våld riktas mot politiker och tjänstemän. En viktig utgångspunkt för det förebyggande säkerhetsarbetet är att man systematiskt analyserar det hot och våld som förekommer. Det är då viktigt att ha rutiner för incidentrapportering.

Inom förvaltningen hanteras frågor om hot och våld inom ramen för det säkerhetsarbete som bedrivs såväl förvaltningsövergripande som inom respektive verksamhet. Incidentrapportering är en del av säkerhetsarbetet.

Förvaltningen erbjuder vidare personal i klientverksamheter utbildning i förebyggande konflikthantering. Denna utbildning tar bland annat upp hur aggression kan leda till konflikter och våld, droger och våld, hur människosynen i en organisation påverkar frekvensen av våldsincidenter, möten med människor med svåra psykiska problem, vilka som tar till våld och varför, riskbedömning, etc. En sådan utbildning skulle också kunna erbjudas ledamöter och ersättare i socialtjänstnämnden.

Ytterligare ett sätt att förebygga hot och våld är att se över skalskyddet. Det är befogat att begränsa möjligheterna till fri inpassering till de lokaler där politiker och tjänstemän utför sitt uppdrag i stadens tjänst. En sådan översyn görs också kontinuerligt i förvaltningens lokaler.

Därutöver måste det även finnas möjlighet den som utsätts för ett personligt riktat hot att få ett personskydd som utformas utifrån hotbild och den enskildes individuella situation.

Hot och våld riktat till politiker är knappast heller en ny företeelse. På samma sätt som för anställda måste rimligen även den politiska organisationen ha ett säkerhetsarbete där en stadsövergripande säkerhetspolicy kan utgöra en bra grund för det lokala säkerhetsarbetet inom varje nämnd och styrelse.

Bilaga

Motion (2005:49) från Ewa Samuelsson (kd) och Fredrik Wallén (kd) om policy för hantering av våld, hot och andra olagliga angrepp på förtroendevalda i Stockholms stad